

وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری

دانشگاه بین‌المللی امام خمینی

IMAM KHOMEINI
INTERNATIONAL UNIVERSITY

دانشکده علوم اجتماعی

گروه علوم سیاسی - رشته علوم سیاسی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

عنوان

اهداف جنگ نرم امریکا علیه انقلاب اسلامی ایران

استاد راهنما:

دکتر محمد رحیم عیوضی

استاد مشاور:

دکتر یحیی فوزی

دانشجو:

باقر عاملی

دی ۱۳۹۰

چکیده

با وقوع انقلاب اسلامی در ایران یکی از ستون های اصلی حافظ منافع امریکا در منطقه فرو ریخت اقدامات نظامی، تروریستی و تحریمهای اقتصادی و... نتوانست انقلاب اسلامی را در مقابل امریکا به زانو در آورد و از طرفی قدرت نرم جمهوری اسلامی توانسته بود گفتمان انقلاب اسلامی را در جهان مطرح و نقش بازیگری فعال و موثر برای آن در صحنه بین الملل ایجاد نماید و حضور ایران منافع امریکا را با چالش مواجهه نماید. موقعیت بعد از انقلاب اسلامی موجب شد تا امریکا تضعیف ایران را در راس سیاست خارجی خویش قرار دهد و برای مهار قدرت جمهوری اسلامی از راهبرد جنگ نرم استفاده کند. لذا هدف جنگ نرم امریکا علیه ایران تقابل با قدرت نرم به منظور سرنگونی نظام اسلامی است. در این رساله تلاش شده است جنگ نرم امریکا علیه ایران و در ابعاد مختلف و با رویکردی موثر و در مواجهه با قدرت نرم جمهوری اسلامی تحلیل و ارزیابی شود.

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱	مقدمه
۲	بیان مسئله
۳	اهمیت و ضرورت تحقیق
۳	سوال اصلی
۴	سوال فرعی
۴	فرضیه اصلی تحقیق
۴	ساختار پژوهش
۵	سوابق پژوهشی موضوع
۹	بیان روش و مراحل انجام کار تحقیق

فصل اول: کلیات و تعاریف مفهومی

۱۱	قسمت اول: جنگ نرم
۱۱	الف: تعریف جنگ نرم
۱۴	ب: ویژگیهای جنگ نرم
۱۴	1 - خسارت کم
۱۴	2 - پنهان بودن
۱۴	3 - وسیع تر بودن گسترده نتایج
۱۵	4 - عمیق بودن اثر گذاری ها

الف

- 5 - کاهش امکان مقابله ۱۵
- 6 - پایین بودن تبعات روانی ۱۵
- 7 - مساعد بودن زمینه عمومی موفقیت ۱۶
- 8 - ماهیت تفرقه انگیز ۱۶
- 9 - تغییر قالبهای ماهوی جامعه و ساختار سیاسی ۱۷
- 10 آرام و تدریجی ۱۷
- 11 پایدار و بادوام ۱۷
- 12 پرتحرک و جاذبه دار ۱۸
- 13 -آسیب محور ۱۸
- 14 چند وجهی ۱۸
- 15 تضاد آفرین ۱۸
- 16 خرید آفرین ۱۹
- 17 استفاده از ابزار روز ۱۹
- قسمت دوم: قدرت نرم** ۱۹
- الف: تعریف قدرت نرم ۱۹
- ب: سطوح قدرت نرم ۲۳
- ۱- سطح راهبردی ۲۴
- ۲- سطح میانی ۲۴
- ۳- سطح تاکتیکی ۲۵
- قسمت سوم: تهدید سخت و تهدید نرم** ۲۵
- الف : تهدید سخت ۲۵
- ب: تهدید نرم ۲۶

ج: حوزه های تاثیر تهدیدات نرم	۲۸
۱- حوزه فرهنگی	۲۸
۲- حوزه سیاسی	۲۸
۳- حوزه اقتصادی	۳۰
۴- حوزه دفاعی- امنیتی	۳۰

فصل دوم:

دلایل و مبانی تقابل امریکا با ایران در جنگ نرم

قسمت اول: دلایل تقابل امریکا با انقلاب اسلامی ایران	۳۲
الف: قطع منافع امریکا در ایران	۳۳
ب: قدم گذاشتن در حریم علوم و فنون پیشرفته	۳۵
ج: تهدید متحدان امریکا	۳۶
قسمت دوم: تقابل باورها و ارزش ها	۳۷
الف: نسبیت گرایی	۳۹
ب: کثرت گرایی	۴۱
ج: اومانیسم	۴۲
د: اصالت لذت و سود	۴۶
ر: سکولاریسم	۴۸
ز: لیبرالیسم	۵۲
قسمت سوم: دلایل جنگ نرم امریکا	۵۵
۱- ماهیت و هویت حکومت دینی	۵۶
۲- بیداری اسلامی و جلوگیری از الگو شدن انقلاب اسلامی ایران	۵۶
۳- ایجاد تردید در نظام لیبرال دموکراسی امریکایی	۵۸

فصل سوم: مولفه های قدرت نرم انقلاب اسلامی ایران

قسمت اول: سطح داخلی ۶۱

۱- رهبری امام خمینی(ره) ۶۲

۲- وحدت و اعتماد ملی ۶۳

۳- توسعه دانایی محور ۶۴

۴- جنبش نرم افزاری ۶۴

۵- سیاست فرهنگی ۶۵

قسمت دوم: سطح منطقه ای ۶۸

۱- تجدید حیات تمدن اسلامی ۶۸

۲- ارتقای بیداری اسلامی ۷۰

۳- احیای هویت جهان اسلام ۷۴

۴- محوریت ثبات منطقه ای ۷۵

۵- جهانی کردن مبارزه با صهیونیسم ۷۶

قسمت سوم: سطح بین المللی ۷۷

۱- به چالش کشیدن هژمونی فرهنگ غرب(امریکا) ۷۸

۲- ارائه گفتمان جدید ۸۰

۳- پرچم داری مردم سالاری دینی ۸۱

فصل چهارم: روشهای امریکا در جنگ نرم علیه ایران

قسمت اول: روشهای امریکا در جنگ نرم علیه ایران ۸۵

الف: اقدامات نرم امریکا بر اقوام ایرانی ۸۶

ب: رویکرد نرم افزارانه امریکا نسبت به حقوق بشر در ایران ۸۹

۱- واکنش یا اقدامات نهادهای بین المللی به رهبری آمریکا در خصوص وضعیت حقوق بشر در ایران ۹۱

- ۹۳- رویکرد امریکا به حقوق بشر.....
- ج: اتهام حمایت از تروریسم، عملیات نرم امریکا علیه ایران ۹۶
- د: انرژی هسته ای، بمباران تبلیغاتی(نرم) امریکا علیه ایران ۹۹
- قسمت دوم: دلایل مخالفت آمریکا با فناوری هسته ای ایران ۱۰۲**
- الف: اجرای طرح خاورمیانه بزرگ ۱۰۲
- ب: حفظ امنیت اسرائیل ۱۰۳
- ج: نگرانی از توسعه درون زای ایران ۱۰۳
- د: ترس از شکل گیری بلوک قدرت در جهان اسلام ۱۰۴
- قسمت سوم: نگرش نرم جمهوری اسلامی ایران نسبت به فناوری هسته ای ۱۰۵**

فصل پنجم: اهداف جنگ نرم امریکا علیه جمهوری اسلامی ایران

- قسمت اول: زمینه ها و بسترها ۱۰۸**
- الف: اتاق های فکر جنگ نرم آمریکا ۱۰۸
- ۱- کمیته خطر جاری ۱۰۸
- ۲- مرکز بین المللی محققان وودرو ویلسون ۱۱۲
- ۳- مرکز پژوهش های هادسون ۱۱۳
- ۴- بنیاد سوروس ۱۱۳
- ۵- سازمان دیده بان حقوق بشر ۱۱۴
- ۶- مرکز فعالیت استراتژیک عدم خشونت ۱۱۵
- ۷- بنیاد اعانه ملی برای دموکراسی ۱۱۶
- ب: زمینه ها و دلایل ایجاد ناتوی فرهنگی ۱۱۷
- ج: ناتوی فرهنگی، چهره ای دیگر از جنگ نرم ۱۱۹
- د: ویژگیهای ناتوی فرهنگی ۱۲۷

قسمت دوم: اهداف ۱۲۸

الف: اهداف جنگ نرم امريكا عليه ايران ۱۲۹

۱- اهداف اصلي ۱۳۰

۱/۱ استحاله نظام ۱۳۰

۱/۲ براندازی نظام اسلامي ۱۳۱

۲- اهداف فرعي ۱۳۳

۲/۱- جلوگیری از پیشرفت و سازندگی و اقتدار علمي ۱۳۳

۲/۲- ایجاد اختلاف و تفرقه مذهبي ۱۳۳

۲/۳- هدف قرار دادن ايمان و اعتقادات مردم ۱۳۳

۲/۴- معارضه بين المللي ۱۳۴

۲/۵- ایجاد تنش ۱۳۴

الف: تنش رواني رسانه ای ۱۳۴

ب: تنش اقتصادي ۱۳۴

ج: تنش نظامي ۱۳۵

د: تنش سياسي ۱۳۵

۲/۶- سلطه فرهنگي بر ايران ۱۳۵

۲/۷- نفی نظام مردم سالاري ديني بعنوان یک تئوري و گفتمان جديد سياسي ۱۳۵

قسمت سوم: راهکارهای مقابله با جنگ نرم امريكا ۱۳۶

۱- پذیرش وجود جنگ نرم ۱۳۷

۲- ولایت پذیری عملي و تئوري پردازي نظري ساختار مردم سالاري ديني ۱۳۷

۳- تقويت باورها و ترويج ارزش ها ۱۳۸

۴- حفظ هويت با تمرکز بر سبک زندگي ايراني و اسلامي ۱۳۹

- ۵- مقابله رسانه ای با اولویت دادن به سواد رسانه ای ۱۴۰
- ۶- امید آفرینی هوشمندانه و منطقی ۱۴۰
- ۷- رفع آسیبها و اثبات کارآمدی نظام اسلامی ۱۴۰
- ۸- بکارگیری الگوهای اقتصاد اسلامی در طرحهای اقتصادی ۱۴۱
- ۹- مقابله با شکاف های قومی مذهبی ۱۴۲
- ۱۰- جذب نخبگان و تشکیل اتاق های فکر با رویکرد روشنگری و آگاهی بخشی ۱۴۳
- ۱۱- تقویت قدرت نرم نیروهای مسلح ۱۴۴
- ۱۲- تبیین و معرفی و تاسیس مراکزی برای ترویج قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران ۱۴۴
- نتیجه گیری** ۱۴۶

منابع و ماخذ

- الف) منبع فارسی ۱۴۹
- کتاب ۱۴۹
- مقالات ۱۵۳
- ب) منابع لاتین ۱۵۵
- ج) سایت های اینترنتی ۱۵۵

مقدمه

بیان مساله

تقابل و رویارویی ایران و امریکا پس از گذراندن مراحل سخت مقابله نظیر ترور، کودتا، تحمیل جنگ، محاصره اقتصادی و... اینک شاهد شکل گیری شکل نوینی از منازعات پنهان است که مهمترین ویژگی آن نامحسوس بودن درگیری و نرم افزارانه بودن ماهیت و اهداف و ابزار و شیوه مبارزه آن است.

جنگ نرم به مثابه نوعی منازعه مانند هر منازعه دیگری دارای اهدافی خاص می باشد که دامنه آن اهداف فرعی تا اهداف اصلی را می پوشاند. هدف اولیه جنگ نرم را باید تغییر در ارزشها و باورهای مسلط جامعه دانست جنگ نرم در واقع جنگ میان شیوه های مختلف تفکر، ارزشها و افکار و نیز میان فرهنگ و تفکر بومی با فرهنگ و تفکر مهاجم به منظور تسلط بر افکار و رفتار جامعه است. البته این نبرد، تقابلی خاموش و خزنده است و نتیجه آن به شدت به ظرفیتها و توانایی های فرهنگها در جذب وفاداری افکار عمومی بستگی دارد.

به نظر می رسد طی دو دهه اخیر دستگاه های سیاستگذار و نهادهای ایده پرداز امریکایی شکل تازه ای از رویارویی و مقابله با نظام های سیاسی ناهمگون با ارزشهای دنیای غرب و منافع نظام سلطه را طراحی کرده و روش های کارآمدتری از جنگ های نظامی و لشکرکشی های آتش افروزانه را آزمایش نموده اند تا ایدئولوژی و موجودیت ساختارها و دولتهایی را که با نظم جهانی مبتنی بر فرهنگ لیبرال دموکراسی هماهنگ و همراه نیستند را به زانو در آورند. عملیات روانی و تبلیغاتی، فشارهای سیاسی و رسانه ای و با دستاویز قرار دادن موضوعات چون حمایت از حقوق بشر، مبارزه با تروریسم، مبارزه با سلاحهای کشتار جمعی، حمایت از دموکراسی و مواردی از این قبیل شیوه هایی بوده اند که از سوی اتاق های فکر وابسته به وزارت خارجه امریکا و دنیای غرب مورد تایید و تاکید قرار گرفته است.

دشمنان انقلاب اسلامی در دهه اول انقلاب از قدرت سخت افزاری خود برای شکست انقلاب و ساقط کردن جمهوری اسلامی استفاده نموده و به شکل گوناگون از قبیل راه اندازی تروریسم داخلی، طراحی کودتای نظامی و تجاوز نظامی در قالب جنگ تحمیلی تلاش کردند به اهداف خود برسند ناکامی این اقدامات سبب شد آنان به این نتیجه برسند که تا زمانی که مردم ایران بر اساس باورها و اعتقادات دینی و اسلامی خود عمل نمایند مدافع نظام اسلامی بوده و قدرتی قادر به شکست جمهوری اسلامی نمی باشد

لذا با هدف ایجاد تغییر در باورها و اعتقادات مردم ایران منازعه ای را در قالب تهاجم فرهنگی آغاز کرده و اکنون تهدیدات نرم آنان علیه ملت ایران وارد مرحله جنگ نرم شده است.

در این راستا طراحان و عاملان جنگ نرم با استفاده از نقاط آسیب پذیر و ضعفهای نظام برنامه هایی را در جهت ایجاد تهدیدات نرم طراحی کردند و با گذر زمان اقدام به بهره برداری از آنان در قالب جنگ نرم نمودند.

در این رساله تلاش شده است ضمن بحث در خصوص دلایل و مبانی تقابل امریکا با ایران در قالب جنگ نرم، به منابع قدرت نرم انقلاب اسلامی ایران که خود یکی از دلایل اصلی تقابل امریکا در برابر ایران می باشد پرداخته و در ادامه گوشه ای از فعالیت های امریکا در حوزه های مختلف را نشان داده و به اهداف و انگیزه های جنگ نرم امریکا علیه جمهوری اسلامی ایران و راه کارهای مقابله با آن اشاره نمایم.

اهمیت و ضرورت تحقیق

جنگ نرم پدیده ای نو پیدا در عرصه تحولات سیاسی محسوب می شود که نظریه پردازی پیرامون این موضوع مراحل جنینی خود را می گذراند به گونه ای که هیچ یک از نظریات علمی مرسوم توان تحلیل و تبیین این پدیده را ندارد از این منظر انجام پژوهشهایی که به شناخت زوایای پنهان آن کمک لازم به نظر می رسد تا از پرتو اینگونه تحقیقات بتوان به نظریه جامع و مانع دست یافت. علاوه بر آن ذکر این مطلب حائز اهمیت است که در عرصه جنگ نرم ایران و امریکا میزان برخورداری از قدرت نرم نقشی تعیین کننده در سرنوشت جنگ دارد از طرف دیگر باید اذعان داشت افزایش قدرت نرم افزاری ایران در ابعاد و عرصه های گوناگون است که موجب تغییر راهبردهای ایالات متحده جهت رویارویی نوین با ایران در قالب جنگ نرم شده. از اینرو این پژوهش به دنبال آنست جنگ نرم را تداوم تقابل امریکا با ایران معرفی کند که در این میان تنها شیوه های برخورد تغییر یافته است.

سؤال اصلی

اهداف جنگ نرم امریکا علیه جمهوری اسلامی ایران چه می باشد؟

سوالات فرعی

مفاهیم موثر در مقوله ی جنگ نرم چیست؟

دلایل و مبانی تقابل امریکا با انقلاب اسلامی چه می باشد؟

اتاق های فکر جنگ نرم امریکا کدامند؟

مولفه های قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران چیست؟

روشهای جنگ نرم امریکا علیه ایران چیست؟

ناتوی فرهنگی چیست؟

فرضیه اصلی تحقیق

اهداف آمریکا از جنگ نرم تقابل با قدرت نرم انقلاب اسلامی به منظور سرنگونی نظام اسلامی می باشد.

ساختار پژوهش

پژوهش حاضر در پنج فصل سامان یافته است:

فصل نخست به تبیین برخی مباحث مقدماتی و مفهوم شناسی درحوزه جنگ نرم می پردازد و افزون بر تعریف جنگ نرم نیم نگاهی به واژگان هم افق ان نیز داشته است. در این فصل همچنین کوشش شده است اهمیت و ویژگیهای این نوع جنگ با جنگ های سخت نشان داده شود.

در فصل دوم به یک معنا به دلایل و مبانی تقابل امریکا با جمهوری اسلامی درجنگ نرم پرداخته شده است. در این فصل تلاش بر آن است چرایی تقابل امریکا با نظام جمهوری اسلامی تحلیل شود. به نظر نگارنده تحلیل هایی همچون قطع سلطه ایالات متحده بر منابع ملی ایران، ورود ایران به حریم علوم و فنون پیشرفته و یا تهدید متحدان امریکا از سوی ایران هر چند همگی بهره ای از حقیقت دارند اما پاسخ صحیح به چرایی تقابل میان امریکا و جمهوری اسلامی را باید در نوع باورها و ارزشهای حاکم بر این دو نوع

نظام جستجو کرد. به اعتقاد نگارنده این تنازع و تقابل تا زمانی که نظام لیبرال دموکراسی با مبانی شناخته شده خود در جهان به رهبری امریکا وجود داشته باشد برقرار خواهد بود.

در فصل سوم به مولفه های قدرت نرم جمهوری اسلامی در سطوح داخلی، منطقه ای، و بین المللی پرداخته شده است. در این فصل اعتقاد آن است که افزایش میزان قدرت نرم افزاری انقلاب اسلامی در سطوح داخلی، منطقه ای، بین المللی است موجب تغییر تهدیدات سخت افزاری به نرم افزاری و در نهایت شکل گیری جنگ نرم امریکا علیه ایران شده است

در فصل چهارم به روشهایی که امریکا در قالب جنگ نرم علیه جمهوری اسلامی ایران استفاده می کند پرداخته می شود. نگارنده بر این اعتقاد است که امریکا با انتخاب روشهای نرم افزارانه در قالب جنگ نرم و با استفاده از قدرت رسانه و انجام عملیات روانی و تبلیغاتی از طریق روشهایی همچون واگرایی در اقوام ایرانی، مسئله نقض حقوق بشر، اتهام حمایت از تروریسم، تولید سلاح های هسته ای در پی ایجاد ذهنیت منفی و ایجاد پروژه ایران هراسی در منطقه و فرا منطقه استفاده نموده تا از این طریق ضمن منزوی کردن ایران به عنوان دشمن اصلی اسرائیل در منطقه و حفظ منافع اسرائیل، از صدور ارزشهای انقلاب اسلامی و در نتیجه از بیداری اسلامی جلوگیری نماید.

در فصل پنجم و در قسمت اول به زمینه ها و بسترهای شکل گیری جنگ نرم امریکا در قالب ناتوی فرهنگی با تلاش اتاقهای فکر جنگ نرم و پی گیری جهت تحقق آن پرداخته، و در قسمت دوم اهداف اصلی و فرعی امریکا در جنگ نرم علیه ایران را بررسی نموده و در پایان به راه های مقابله با آن اشاره می شود.

سوابق پژوهشی موضوع

واکاوی تالیفاتی که به بررسی مقوله جنگ نرم و واژه هم پیوند آن نظیر تهدید نرم نشان از آن دارد که این پدیده ها در حکم مفاهیمی ساخته و پرداخته شده بر حسب ضرورتهای کشور خودمان می باشد که سابقه آن حداکثر به نیم دهه قبل باز می گردد این به معنای آن است که اغلب مطالب ارائه شده بیشتر حالت ژورنالیستی و غیر علمی داشته که قابلیت استناد کردن را ندارد مطالب علمی تولید شده در این

زمینه حجم کمی از مطالعات را در بر می گیرد که می توان آنها را چند قسمت به شرح ذیل دسته بندی کرد.

دسته ای از آن تالیفاتی را شامل می شود که در خصوص قدرت نرم بخصوص قدرت نرم امریکا بحث نموده. به عنوان مثال، کتاب قدرت نرم (نای، ۱۳۸۷) یکی از منابع مورد استفاده در این پژوهش نیز می باشد، در این کتاب برای اولین بار جوزف نای واژه قدرت یا استراتژی نرم را مطرح نمود وی قدرت نرم را توانایی مطلوب از طریق جاذبه نه از طریق اجبار یا تطمیع تعریف نموده و معتقد است از این پس آمریکا باید جهان را با قدرت نرم خود یعنی استفاده از جذابیت‌های سیاسی، ارزشهای امریکایی و واژه هایی نظیر دموکراسی، حقوق بشر رهبری کند. فصل دوم و پنجم این کتاب در خصوص منابع قدرت امریکا و قدرت نرم و سیاست خارجی امریکا استفاده شده است. کتاب دیگر که به طور غیر مستقیم قدرت نرم را معرفی می کند کتاب «اطلاعات و ارتباطات جهانی مرزهای نو در روابط بین الملل» در سال ۱۹۶۸ نوشته پروفیسور حمید مولانا استاد دانشگاه امریکن است که در آن به تعریف و تبیین واژه قدرت نرم پرداخت او قدرت را به دو بخش ناملموس (نرم) که منابع آن دین، ارزشها، باورها، ایدئولوژی و دانش و قدرت ملموس (سخت) که در مواردی منابع طبیعی، جمعیت ثروت، و ابزار نظامی و جنگی ریشه دارد تقسیم می کند به اعتقاد مولانا قدرت نرم زیربنای قدرت سخت بوده و ماهیت آن را مشخص می نماید (مولانا، ۱۳۸۴). این کتاب بصورت مختصر به تعریف قدرت نرم و منابع قدرت نرم ایران پرداخته که در این پژوهش از فصل سوم آن در خصوص منابع قدرت نرم ایران استفاده می گردد. کتاب دیگر که در این پژوهش مورد استفاده قرار گرفت معنا و مفهوم قدرت نرم (پژوهشکده تحقیقات، ۱۳۸۷) که محور بحث کتاب شامل تعریف قدرت نرم، تحلیل آن در گفتمان اسلامی و غربی، تبیین آن درون گفتمان های امنیتی و گونه شناسی های قدرت نرم می باشد. دسته دیگر آن کتب و مقالاتی که در خصوص جنگ نرم، اهداف، حوزه ها، ابعاد و ابزار آن می باشد برای نمونه کتاب جنگ نرم نوشته علی عبدالله خانی که به نقش اطلاعات در حوزه های استراتژیک و امنیتی پرداخته و معتقد است این نقش در قرن بیستم دچار تغییر و تحولات بنیادین شده تا جایی که اطلاعات به یک متغیر مستقل و یکی از کانون های اصلی حورزه های استراتژیک و امنیت تبدیل گردیده است (عبدالله خانی، ۱۳۸۶). در این کتاب بیشتر به نقش اطلاعات در نبردهای آینده تاکید می‌گردد. کتاب دیگر جنگ نرم نوشته منصور ابراهیمی خوسفی

که به موضوع عملیات روانی و فریب استراتژیک پرداخته و معتقد است عملیات روانی به اندازه عملیات نظامی در جهان قدمت دارد امروزه عملیات روانی بخش گسترده و وسیعی از فعالیتهای ایدئولوژیکی، اقتصادی، نظامی، سیاسی و اطلاعاتی آمریکا را در بر می گیرد که توسط دولتمردان این کشور برای بدست آوردن منافع، طراحی و اجرا می گردد. (ابراهیمی خوسفی، ۱۳۸۶)

کتاب قدرت و جنگ نرم از نظریه تا عمل نوشته حجت اله مرادی ضمن بررسی مبانی نظری و مفاهیم اساسی مقوله قدرت و جنگ نرم به بسط ادبیات این حوزه پرداخته و از ابعاد گوناگون به تبیین پیشینه و بستری پیدایی مباحث توجه کرده و با تک بررسی های ارائه شده، تحولات سیاسی- اجتماعی دوران اخیر را با التفات به منظر جنگ نرم صورت بندی میکند او معتقد است جنگ نرم اساساً با تغییر اعتقاد فرد و جامعه اعمال می شود جنگ نرم آنچنان عمل می کند که نفس تسلیم تشخیص داده نمی شود جنگ نرم از طریق باورهای ذهنی آمال خود را پیگیری میکند. آمریکا از طریق قدرت نرم خویش به تهدید کشورهای هدف می پردازد. (مرادی، ۱۳۸۸) در این کتاب گرچه از استراتژی، ابزار و اهداف جنگ نرم آمریکا علیه ایران بحث شده اما به منابع قدرت نرم ایران و راهکارهای مقابله ایران صحبتی نشده است.

جواد خواجه پور در کتاب ابعاد و اهداف در میدان نبرد ناتوی فرهنگی ضمن تعریف و ماهیت ناتوی فرهنگی معتقد است اعضای گروه ناتوی فرهنگی به رهبری و هدایت آمریکا این بار سیاست و استراژی خود را نه در محاصره نظامی و تسلیحاتی، بلکه در بمباران رسانه ای و تبلیغاتی متمرکز ساخته اند و برای رسیدن به این منظور چندین خبرگزاری مسلط بین المللی، شبکه های خبری همچون بی بی سی، سی ان ان و تاسیسات ماهواره های، شبکه های اینترنتی، صدها روزنامه و هزاران پایگاه خبری و تبلیغاتی و ثروتی در پی انتشار ارزشهای مشترک آمریکایی غربی در قالب پروژه جهانی سازی در سطح جهان و بویژه در ایران می باشند تئوریسینهای وابسته به آمریکا سعی دارند در کنار ناتوی نظامی با محوریت تهدید ناتوی را ترسیم کنند که بر محوریت سیطره فرهنگی و با نگرشی مبتنی بر لائیسزم و سکولاریسم ملتهای جهان و خصوصاً ملتهای مسلمان را به سوی اضمحلال فرهنگی سوق دهد (خواجه پور، ۱۳۸۶). در این کتاب نویسنده، ابعاد و حوزه جنگ نرم را صرفاً در حوزه فرهنگی مورد بحث قرار داده و از پرداختن به سایر حوزه های جنگ نرم صرف نظر کرده است در این پژوهش از فصل ابزارها و اهداف ناتوی فرهنگی استفاده شده است. کاظم غضنفری در کتاب «۲۵ سال عملیات براندازی» بیان می کند که پس از پیروزی

انقلاب اسلامی هر دو حزب امریکابه فکر براندازی و سرنگونی جمهوری اسلامی ایران بوده اند و برای دست یافتن به این هدف از هیچ گونه اقدامی فرو گذار نکرده اند آنان انواع توطئه ای نظامی، اقتصادی، اطلاعاتی، سیاسی، را بکار گرفته اند تا بلکه بتوانند این نظام اسلامی را سرنگون کنند ولی همه اقدامات با شکست مواجه شده است (غضنفری، ۱۳۸۳). نویسنده در این کتاب بیشتر به جنگ سخت امریکا (کودتا، ترور، تحمیل جنگ، تحریمهای اقتصادی و...) اشاره کرده و توجه و تاکید بر اقدامات نرم امریکا نداشته است.

دسته ای دیگر مقالاتی را شامل می شود که به موضوع جنگ نرم پرداخته اند. در مقاله جنگ نرم در دهه چهارم، امکان یا امتناع نویسنده ضمن تاکید بر وجود جنگ نرم علیه ایران در دهه چهارم معتقد است از دید استکبار جهانی سه روش برای براندازی نرم شامل اعتراض، اغوای عمومی، عدم همکاری و مداخله مسالمت آموز وجود دارد وی ضمن بیان تاریخ جنگ نرم از منظر انقلاب اسلامی، به تحلیل مبانی نظری جنگ نرم در جمهوری اسلامی پرداخته و با تاکید بر دو نظریه گی روشه و چالمرز جانسون با دو مفهوم تحول اجتماعی و تغییرات اجتماعی می پردازد. (فصلنامه مطالعات سیاسی، ۱۳۸۸) در مقاله جنگ نرم: از تهدید تا پاسخ، نویسنده با توجه به اغتشاش معنایی و آشفتگی نظری رایج در این حوزه، تلاش می کند تا با بهره گیری از ادبیات علمی به تعاریف و مدل های نظری برای روشن ساختن حدود و ثغور این مفاهیم دست یابد. (فصلنامه مدیریت بحران ۱۳۸۸). در مقاله جنگ نرم سایبری در فضای شبکه های اجتماعی نویسنده به مهمترین اقدامات جریانهای معاند نظام و کشورهای خارجی علیه منافع و امنیت ملی جمهوری اسلامی از طریق شبکه های اجتماعی شامل: وبلاگ ها، سایت های به اشتراک گذاری لینک، عکس، فیلم، خبر و... می پردازد. (ضیایی پور فصلنامه علمی- ترویجی وسایل ارتباط جمعی، ۱۳۸۸) در مقاله انقلاب اسلامی و قدرت نرم نویسنده از ارزشهایی مانند شهادت طلبی، عدالت خواهی، معنویت گرایی، استقلال طلبی بعنوان قدرت نرم جمهوری اسلامی نام برده که باعث اقتدار ایران در عرصه داخلی و بین المللی شده است (بی نام، ه، مجله تبلیغ، ۱۳۸۸)

بطور کلی در زمینه موضوع جنگ نرم و اهداف آن می توان آثاری را مشاهده نمود اما در خصوص نحوه برقراری ارتباط بین اهداف جنگ نرم امریکا علیه ایران و افزایش قدرت نرم افزاری ایران تا کنون هیچ

اثری خاص به رشته تحریر در نیامده که از این منظر بررسی این موضوع، وجه تمایز این پژوهش از سایر تحقیقات علمی محسوب می شود.

بیان روش و مراحل انجام کار تحقیق

با توجه به توضیحی و تبیینی بودن موضوع، روش جمع آوری اطلاعات در این تحقیق، عمدتاً کتابخانه ای یعنی استفاده از منابع مکتوب شامل: کتب، مقالات مندرج در مطبوعات و سایر اسناد و مدارک موجود است. در این زمینه از سایتهای اینترنتی، کتب و مقالات مرتبط با این موضوع که به فارسی و لاتین انتشار یافته اند در حد امکان استفاده خواهد شد؛ و همچنین روش تجزیه و تحلیل توصیفی-تحلیلی خواهد بود.

امید است در این پژوهش:

با تبیین و شناخت اهداف، ابعاد، روشها و حوزه های جنگ و قدرت نرم امریکا علیه انقلاب اسلامی ایران، ضمن ارتقای اتقان علمی حول این موضوع و افزایش ضریب آگاهی نخبگان و مدیران سیاسی، علمی و فرهنگی جامعه، شناسایی نقاط آسیب پذیر سیاستگذاریها و برنامه های مرتبط با منافع و امنیت ملی، اتاقهای فکر جنگ نرم را برپا و راهکارهای لازم جهت مقابله اندیشیده و راهبردهای لازم عملیاتی گردد.

فصل اول:

مباحث مقدماتی

کلیات و تعاریف مفهومی

قسمت اول: جنگ نرم

الف: تعریف جنگ نرم

برخی جنگ را به عنوان بخشی از طبیعت انسان می‌پندارند با صرف نظر از درستی یا نادرستی این پندار، انسان بعنوان یک موجود زنده و اجتماعی از آغاز پیدایش تاکنون همواره در معرض تهدیدهای گوناگون بوده است. جنگ که در یک تعریف همان جنبه عملی تهدید است اگر نگوییم بخشی از طبیعت انسان است می‌توان ادعا کرد تهدید برای هر موجود زنده بویژه انسان در طول زندگی اجتماعی واقعی اجتناب ناپذیر است مقابله با تهدید (جنگ) برای ادامه حیات نیز اجتناب ناپذیر است و مقابله بدون شناخت تهدیدات غیر ممکن است.

جنگ را بر اساس «شدت» به منازعات کم شدت، شدید و تمام عیار تقسیم کرده اند و بر اساس «بکارگیری سلاح» به جنگ گرم و سرد و بر اساس «علنی یا مخفی بودن» به جنگ آشکار، نیمه آشکار و پنهان، و بر اساس «موضوع آن» به جنگ سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و نظامی، و بالاخره بر اساس «صلابت و خشونت» به جنگ نرم و جنگ سخت تقسیم کرده اند.

جنگ نرم و هر جنگ دیگر مبتنی بر قدرت و منابع قدرت متناسب با خود است بنابراین جنگ نرم مبتنی بر قدرت نرم و منابع آن می‌باشد.

جنگ نرم در مقابل جنگ سخت تعریف می‌شود و در حقیقت شامل هرگونه اقدام روانی، تبلیغاتی، رسانه ای و فرهنگی است که جامعه یا گروه هدف را نشانه می‌گیرد و بدون درگیری نظامی و گشوده شدن آتش اعمال خشونت، رقیب را به انفعال یا شکست وا می‌دارد. جنگ نرم در پی از پای در آوردن اندیشه و تفکر جامعه ی هدف است (جامعه ای است که تحول فرهنگی در آنها یک موضوع بسیار جدی محسوب می‌شود) تا حلقه های فکری و فرهنگی آن را سست کند و با بمباران خبری و تبلیغاتی در نظام سیاسی - اجتماعی حاکم تزلزل و بی ثباتی تزریق کند. (ماه پشانیان، ۱۳۸۷، ۲۳۳)